

Maurice van Os is troschrysentenkweker in Maasland (Z-H). Op 2,5 hectare teelt hij uitsluitend Code Green. Hij heeft één vaste medewerker in dienst, aangevuld met drie losse arbeidskrachten. Van Os Chrysanten is lid van telersvereniging Zentoo.

‘Tegen trips moet je voortdurend je best blijven doen’

“Trips is en blijft een heel lastig beestje, maar we krijgen hem wel steeds beter onder controle”, zegt chrysantenkweker Maurice van Os in Maasland (Z-H). Een nieuw hulpmiddel tegen trips is het biologische middel Flipper. Van Os past het toe tijdens de voorbespuiting, de eerste twee weken na binnenkomst van het plantmateriaal.

“Kijk, hier heb je er één. Als je goed kijkt zie je dat er vleugeltjes aan zitten; dan is de kans groot dat het om trips gaat.” Maurice van Os wijst met zijn vinger op een van de gele vangplaten in het gangpad. Er zitten meerdere insecten op; de allerkleinste – nauwelijks zichtbaar met het blote oog – is trips. Een vlotte telling leert dat er een paar exemplaren op de vangplaat zitten. “Dat valt mee”, zegt Van Os. “Een paar jaar geleden zaten er meestal enkele tientallen op.”

Meer en beter scouten

De laatste jaren heeft het bedrijf steeds minder problemen met trips. Dat is vooral te danken aan beter en intensiever scouten. “Voorheen liepen we eigenlijk alleen

langs de paden om de vangkaarten te controleren. Maar sinds een jaar of twee kijken we ook om en om in de paden en markeren we op een plattegrond waar we trips vinden. Hierdoor kunnen we veel gericht en ook goedkoper werken dan we eerder deden. De kosten voor de tripsbestrijding zijn daardoor teruggelopen van €6 naar €3,5 per vierkante meter.” Van Os geeft de credits voor dit succes graag aan zijn dochter, die een groot deel van het scoutwerk voor haar rekening neemt. “Zij doet dit werk rationeler en onafhankelijker dan dat ik dat kan. Bovendien zet zij alles in de scouting-app en bespreekt de resultaten met adviseurs van Van Iperen. Dat werpt nu toch zijn vruchten af.” Ook bij de start van de teelt wordt er meteen scherp op trips gelet. Als het plantmateriaal aankomt, worden de kisten uitgeklopt en gecontroleerd op trips. “Zit er wat in, dan zetten we meteen de spuit erop”, zegt Van Os. Sinds kort wordt er in het voorspuitprogramma – grofweg de eerste twee weken van de teelt – naast NeemAzaal T/S® ook het biologische middel Flipper ingezet. Dat gebeurt twee keer per week, dus in totaal vier bespuitingen. Daarna – van week 3 t/m week 7 – moet vooral de cucumeris-roofmijt (via biolinten en verblazen) de strijd tegen trips over gaan

nemen. Het afspreken – zo’n twee weken voor aflevering – gebeurt met Somicidin® Super en Batavia.

Aanwinst tegen trips

Van Os vertelt de afgelopen winter al volop met Flipper geëxperimenteerd te hebben. “Aanvankelijk moesten we wel even wennen aan dit middel, dat als een soort sopje op het blad blijft zitten. Maar schade hiervan hebben we tot nu toe niet gezien. Tegelijkertijd merkten we dat de tripspopulatie bij gebruik van Flipper voortdurend laag is gebleven. Ik durf daarom wel te zeggen dat het middel een aanwinst is tegen trips.” De spuittechniek en het spuittijdstip zijn belangrijk bij het gebruik van Flipper, zo weet Van Os. “Bij de jonge stekken verstoppt de trips zich meestal in de koppen. Om de trips goed te kunnen raken moet het hart van de bloem open staan. Je kunt daarom het beste rond negen uur ‘s ochtends spuiten, dan staan de harten het verst open”, zo weet Van Os. Ook de spuittechniek is belangrijk. Behalve voldoende water – 100 liter per 1000 m² – moeten de spuitdoppen recht naar beneden spuiten, in de harten. “Als je dit allemaal goed op orde hebt, dan kun je met Flipper prima resultaten behalen”, zo besluit Van Os.

*NeemAzaal® T/S is een geregistreerd handelsmerk van Nufarm
Somicidin® Super is een geregistreerd handelsmerk van BASF*

‘Sivanto Prime mooie aanwinst tegen wittevlieg en wolluis’

Wittevlieg en wolluis zijn twee lastige klanten in de teelt van gerbera's. De eerste is al vele jaren een geduchte plaag, de tweede is bezig aan een gestage opmars. Rob Dirx van gerberakwekerij Gerja in Helden (Lb.) weet uit ervaring hoe hardnekkig beide insecten zijn en is daarom scherp op de bestrijding. Sinds vorig jaar is Sivanto Prime een belangrijke partner om wittevlieg en wolluis in toom te houden.

Rob Dirx is meewerkend voorman bij Gerja in Helden (Lb.). Op een oppervlakte van bijna 3 hectare teelt het bedrijf zo'n 35 verschillende soorten gerbera's en gemini's. Rob is onder meer verantwoordelijk voor de gewasbescherming.

In de kantine van het bedrijf Gerja hangt een poster met afbeeldingen van schadelijke insecten en hun biologische bestrijders. Rob Dirx, verantwoordelijk voor de gewasbescherming, wijst er een paar keer op tijdens het gesprek. "Ik ken die beestjes niet altijd precies bij naam, maar weet wel aardig goed welke roofmijt of sluipwesp je waarvoor kunt inzetten. Als het kán, gaan we altijd voor biologische bestrijding. Chemisch ingrijpen doen we alleen als het echt niet anders kan."

Wittevlieg

De laatste jaren is vooral wittevlieg een behoorlijk hardnekkige plaag op het bedrijf. "We proberen deze met biologische bestrijders onder de duim te houden, maar dat valt eerlijk gezegd niet altijd mee",

Rob Dirx controleert het gewas op wolluis. "Deze beestjes zijn erg taai en meesters in het overleven. Ik verwacht daarom dat we ze nooit helemaal weg krijgen."

vertelt Dirx. De afgelopen jaren werd meestal begonnen met het uitzetten van Swirskii-mijt, gevolgd door Encarsia-sluipwespen op specifieke probleemplekken. Helaas bleek deze biologie niet altijd even goed op gang te komen, waardoor wittevlieg steeds meer de overhand kreeg. Afgelopen seizoen liepen twee gevoelige soorten daardoor behoorlijk onder de roetdauw. Om erger te voorkomen werden hierop Delphastus-kevers ingezet, maar ook deze 'schoonmakers' konden niet voorkomen dat er in beide soorten flinke schade ontstond.

Dirx noemt de aanhoudende druk van wittevlieg weliswaar zorgelijk, maar niet onoverkomelijk. "Zoals gezegd willen we de biologie het werk laten doen en daarom proberen we die zo lang mogelijk in de

Wolluis is een opkomende plaag in gerbera's. Ze zitten vaak diep weggekropen in het gewas en zijn daardoor lastig te bestrijden.

benen te houden. Dat wil wel eens wat leergeld kosten, zoals afgelopen jaar, maar we krijgen het proces van natuurlijke bestrijding tegelijkertijd ook steeds beter in de vingers. Die kennis en ervaring wordt naar de toekomst toe steeds belangrijker en heeft dus ook z'n waarde", vindt hij. Pas vanaf september of oktober – wanneer de plaagdruk echt te groot wordt – haalt het bedrijf de spuitrobot van stal. Tot begin april wordt de kas dan in een twee- tot driewekelijkse cyclus schoon gehouden met een uitgekiende mix van selectieve chemische (w.o. Sivanto Prime) en groene insecticiden (geleverd door Royal Brinkman). Hierbij worden de biologische bestrijders van onder meer spint en mineervlieg zoveel mogelijk ontzien. De spuitstrategie en middelenkeuze gebeurt in nauw overleg met Bert Duijndam, de vaste adviseur bij Gerja. "Na elke spuitronde bekijken we samen hoe de gewassen erbij staan en bepalen we wat het vervolg moet zijn. De middelenkeuze komt vooral uit de koker van Bert, ik bekijk vooral of dat praktisch haalbaar en uitvoerbaar is", zo beschrijft Dirx de samenwerking.

Wolluis

Afgelopen seizoen heeft het bedrijf voor het eerst met Sivanto Prime gewerkt. "Een zeer sterk en effectief middel, niet alleen tegen wittevlieg maar ook tegen wolluis", vindt Dirx. Hij vertelt dat wolluis met name de laatste drie à vier jaar steeds vaker voorkomt in het gewas. "Het zijn taaie beestjes die diep in de plant zitten. Daardoor kunnen ze goed overleven. Zitten ze eenmaal op een plek, dan krijg je ze daar nauwelijks meer weg." Aanvankelijk heeft het bedrijf geprobeerd om wolluis met de roofkever *Cryptolaemus montrouzieri* aan te pakken, maar dat had onvoldoende effect. Drie behandelingen met Sivanto Prime hadden wél het gewenste effect, "Op de behandelde plekken hebben we geen enkele wolluis meer gevonden", zo besluit Dirx.

Wolluisen hebben een witte waslaag rondom hun lichaam waarmee ze zich goed kunnen beschermen. Ook laten ze een poedervormige afscheiding op het blad achter.